

соковитий, духмяний, приємного кисло-солодкого смаку (7,8–8,3 бала). Сорт скороплідний, високоврожайний, зимостійкий, високостійкий до борошнистої роси, середньо стійкий до парші.

‘Мавка’ - сорт зимового строку досягання. Дерево середньоросле з компактною, округлою кроною. Плоди масою 150–170 г., одномірні, видовжено-округло-конічні, зеленувато-жовті з оранжево-червоним розмито-штрихуватим рум'янцем до 1/3 поверхні. М'якуш жовтувато-кремовий, ламкий, дуже соковитий, гармонійного кисло-солодкого смаку (7,8–8,2 бала). Сорт скороплідний, високо врожайний, середньозимостійкий, високостійкий до хвороб.

‘Ювілейне МІС’ – сорт зимового строку досягання. Дерево слаборосле, з компактною піднесеною середньо загущеною кроною. Плоди масою 160–205 г, кулясто-конічні, злегка приплюснуті, жовто-зелені з помірним розмитим тьмяно-рожевим рум'янцем на 2/3 плоду, мало помітними дрібними підшкірковими цяточками та сизим нальотом. М'якуш жовтувато-білий, щільний, ламкий, соковитий, дрібнозернистий, приємного кисло-солодкого смаку (8,0–8,4 бала). Сорт скороплідний, зимостійкий, високостійкий до парші та борошнистої роси, високі смакові та товарні якості плодів.

‘Городищенське’ - сорт зимового строку досягання. Дерево середньоросле, з плоско-округлою, слабо загущеною, дещо пониклою (звислою) кроною. Плоди одномірні, широко кулясто-конічні, слабо ребристі, зеленувато-жовті з інтенсивним яскравим-червоним рум'янцем майже по всій поверхні плоду, з білими круглими помітними підшкірковими цяточками, масою 150–180 г. М'якуш зеленувато-білий або кремовий, щільний, дрібнозернистий, соковитий, відмінного винно-солодкого десертного смаку (8,4–8,6 бала). Сорт скороплідний, високо зимостійкий, середньо стійкий до парші та борошнистої роси.

‘Мир’ - сорт зимового строку досягання. Дерево середньоросле, з кулястою середньо-загущеною кроною. Плоди одномірні, приплюснuto-кулясті зеленувато-жовті, при дозріванні – жовті, з незначним світло-рожево-червоним слабко визначеним розмитим рум'янцем із чітко визначеними смугами, масою 150-180 г. М'якуш світло-зелений, при дозріванні жовтуватий із зеленуватими прожилками, щільний, дуже соковитий, кисло-солодкого смаку з приємним ароматом (8,2–8,6 бала). Сорт скороплідний, високоврожайний, зимостійкість вища за середню, високо стійкий проти хвороб, високі товарні та смакові якості плодів.

УДК 632.4.01.08

Гентош Д.Т., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри фітопатології

Гармаш С.П., магістр кафедри фітопатології

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: sophiagarmash@ukr.net

МОНІТОРИНГ ШКІДЛИВОСТІ СМУГАСТОЇ ПЛЯМИСТОСТІ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО

Смугаста плямистість поширена у посівах ячменю ярого і озимого повсюди, вона призводить до відмирання листків, утворення щуплих зерен, хворі рослини майже всі гинуть. Урожай зерна може знижуватися в 4,5 рази при епіфітотійному розвитку хвороби. Тому дослідження шкідливості смугастої плямистості є актуальним.

Досліди проводилися в умовах Агрономічної дослідної станції НУБіП України в три етапи – в період фази кущення, в фазу виходу в трубку та у фазу молочно-воскової стиглості. Ознаки прояву хвороби в фазу кущення нами не були виявлені в жоден із досліджуваних років.

Перші ознаки хвороби ми виявляли у фазу виходу в трубку. У 2015 році поширення смугастої плямистості становило 25%, інтенсивність розвитку хвороби склала 6,5% відповідно. У 2016 році – поширення становило 10%, розвиток 2,5%. Щодо 2017 року – поширення хвороби зросло до 40%, розвиток – 15%.

У фазу молочно-воскової стиглості ячменю ярого - показники поширення та розвитку смугастої плямистості зросли. Так поширення хвороби становило 45%, а її розвиток 26% у 2015р., 30% і 11,25% відповідно у 2016р., та 50% і 22,5% у 2017 р.

Ураження рослин смугастою плямистістю впливало на елементи структури врожаю. За сильного ураження (4 бали) маса насіння з однієї рослини була 1,29 г, а маса 1000 насінин – 23,6 г. У рослин, що не уражувалися хворобою показники становили 1,9 та 30,4 г. Залежність між цими показниками знаходиться у тісних зворотних кореляційних зв'язках ($r=-0,973$, $r=-0,980$) і виражена у рівняннях регресій $Y=-0,169X+1,9$; та $Y=-1,77X+30,46$.

Розвиток хвороби на 25-50% сприяв зниженню довжини колоса відповідно на 0,3-0,55 см., а при 75-100% – на 1,15-1,45 см. порівняно із здоровими рослинами (5,5 см.). Коефіцієнт кореляції рівний ($r=-0,988$). Зниження довжини колоса ячменю ярого залежно від балу ураження смугастою плямистістю виражено у рівнянні регресії $Y=-0,375X+5,56$.

Найбільш чутливим елементом структури врожаю, що реагує на збудника хвороби, є кількість насіння з однієї рослини. Так, при розвитку хвороби 25 і 50% цей показник знижувався на 0,5-2,1 шт. відповідно, а при 75 і 100% – на 4,9 і 6,4 шт. Між ними встановлено тісний зворотний кореляційний зв'язок ($r=-0,975$), а залежність виражена у рівнянні регресії $Y=-1,73X+33,4$.